

Gäller för: VE Barn o Kvinna

Giltig från: 2025-03-19

Innehållsansvar: Anna Trollstad, (anntr1), Överläkare

Giltig till: 2027-03-31

Granskad av: Emelie Ottosson, (emery1), Processchef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Graviditetsrelaterad sjukdom och tillstånd - handläggning

Gäller även för område M5, Regionhälsan MHV Skaraborg + alla vårdcentraler i Skaraborg. Godkänd av Åsa Prebensen, områdeschef barnmorskemottagningarna i östra VGR.

Revideringar i denna version

Revidering markerad med gult.

Bakgrund, syfte och mål

Handläggning av gravida kvinnor på barnmorskemottagning och vårdcentral.

Arbetsbeskrivning

Ansvarsfördelning och dokumentation

Patientansvarig barnmorska (PAB) dokumenterar i Obstetrix, journalkopior och konsultationsremiss skickas via internpost till patientens vårdcentral eller specialist-MVC om behov av läkarkontakt finns. Normala provsvar signeras av PAB. Märk remiss + kuvert ”Obs gravid!”. Läkare på specialist-MVC SkaS dokumenterar i Obstetrix.

Allmänläkare dokumenterar i vårdcentralens journalsystem. Remisser, journalkopior skickas med internpost till respektive barnmorskemottagning som remissvar, gäller även om gravid kvinna söker på vårdcentral utan remiss.

Vid brådskande ärenden kan remiss + journalkopior skickas med patienten till vårdcentralen och PAB telefonkontaktar då respektive vårdcentral, se telefonlista.

Barnmorskemottagningarnas uppdrag

PAB sköter normalt gravid kvinna enligt basprogram, se styrdokument [Graviditetsövervakning i basprogram för mödrahälsovård Skaraborg](#) eller ”utökat basprogram” ordinerat av obstetriker (eller annan läkare på SkaS, KK). PAB kan även ordinera extra besök på barnmorskemottagning av olika skäl.

Allmänläkare på vårdcentral

Handlägger gravid kvinna som själv uppsöker vårdcentralen eller rekommenderas besök på vårdcentral av PAB. Provsvar tagna på barnmorskemottagning, som behöver ses av läkare, skickas per internpost, till patientens vårdcentral, åtföljda av remiss och relevanta journaler, angelägenhetsgrad anges. *Vid brådskande ärenden; telefonkontakt med vårdcentralen! PAB märker remiss + kuvert med ”OBS gravid”.*

Remissen bevakas av PAB tills den är besvarad. Se Närhälsans riktlinje [Remisshantering inom Närhälsan](#).

Allmänläkare ansvarar för handläggning av tillstånd enligt Regional medicinsk riktlinje (RMR)

[Ansvarsfördelning mellan allmänmedicin och gynekologi](#). Dokumentation i vårdcentralens journalsystem enligt där gällande regler. Alltid journalkopia till barnmorskemottagningen! Se även styrdokument [Diagnos vid graviditetskomplikation – fördelning av patienter](#). *Tänk på att barnmorskemottagning och vårdcentral inte har samma journalsystem! Därför bör information mellan enheterna skickas med internpost i de fall där information behöver utbytas mellan enheterna.*

De vanligaste åkommor allmänläkaren behöver handlägga hos gravida kvinnor är

- **Bäckensmärta**

Styrdokument och PM

[Kartläggning av metoder för diagnostik och behandling av graviditetskomplikationen graviditetsrelaterad bäckensmärta](#) – SBU

[Bäckensmärta vid graviditet](#) – Närhälsan

[Sjukskrivning och graviditet](#) – KK SkaS

Läkartidningen

[Lumbal smärta och bäckensmärta](#)

[Ryggbesvär hos kvinnor under och efter graviditet måste upp-](#)

[märksammas](#)

[Viktigt veta vem som är gravid när man jämför sjukskrivning vid](#)

[ryggbesvär](#)

[Långdragen rygg- och bäckensmärta hos gravida reducerar muskelkraft](#)

[Bäckendysfunktion okänt begrepp för många läkare](#)

Försäkringskassan

[Rygg- och bäckensmärta](#)

- **Anemi** – nyupptäckt vid inskrivning på BMM
Styrdokument och PM
[Anemiscreeing och –utredning under graviditet och postpartum](#)
– KK SkaS
[Vitamin B₁₂- och/eller Folatbrist](#) - RMR
Internetmedicin
[Anemi, allmän utredning, akut behandling](#)
[Anemi, järnbrist](#)
[Sickelcellsanemi och andra sickelcellssjukdomar](#)
- **Hypotyreoos** – där kvinnan har denna diagnos *innan* graviditet
Styrdokument och PM
[Tyreoideasjukdom och graviditet](#) – KK SkaS
[Tyreoideasjukdom hos gravida och nyförlösta – handläggning på vårdcentral](#) – Närhälsan
- **Psykisk ohälsa**
Styrdokument, PM och RMR
[Psykofarmaka vid graviditet och amning](#) – KK SkaS
[Ansvarsfördelning mellan allmänmedicin och gynekologi](#) – RMR
[Ansvarsfördelning mellan specialistpsykiatri, specialistgynekologi och primärvård](#) – RMR
[Insomni](#) – RMR
[Depression hos vuxna](#) – RMR
[Psykisk ohälsa i primärvård – uppföljning med hjälp av vårdsamordnare](#) – RMR
[Utmattningssyndrom \(UMS\)](#) – RMR
[Ångest](#) – RMR
[Psykisk ohälsa under graviditet och hos nyförlöst – handläggning på vårdcentral](#) – Närhälsan
[Psykologiskt och socialt basprogram graviditet och postpartum](#) – Närhälsan
[Barnafödande och psykisk sjukdom](#) – ARG-rapport nr 62

- **Hyperemesis**

Styrdokument och PM

[Hyperemesis – illamående och kräkningar vid graviditet](#) – KK

SkaS

[Hyperemesis hos gravid kvinna med diabetes](#) – RMR

Försäkringskassan

[Graviditetsillamående](#)

- **UVI under graviditet**

Styrdokument och PM

[UVI – diagnostisk och behandling under graviditet](#) – KK SkaS

[Urinvägsinfektion/asymtomatisk bakterieuri under graviditet](#) -

Närhälsan

- **Övriga rutiner**

[Arbets- och miljömedicin Göteborg](#)

[Ansvarsfördelning mellan allmänmedicin och gynekologi](#) – RMR

[Ansvarsfördelning mellan specialistpsykiatri, specialistgynekologi och primärvård](#) – RMR

[Astma och allergi under graviditet](#) – KK SkaS

[Basprogram MHV Skaraborg](#)

[Beslutsstöd Förvärdar och hotande förtidsbörd](#) – Försäkringskassan

[Diagnos vid graviditetskomplikation – fördelning av patienter](#) – KK SkaS styrdokument

[Gastric bypass \(GBP\) och graviditet – handläggning](#) – KK SkaS styrdokument

[Graviditetsdiabetes - handläggning](#) – KK SkaS styrdokument

[Infektionsscreening under graviditet](#) – KK SkaS styrdokument

[Infektioner](#) – Infpreg

[Karpaltunnelsyndrom](#) – Internetmedicin

[Sjukskrivning och graviditet](#) – KK SkaS styrdokument

Därutöver övriga ”allmänmedicinska sjukdomar” som till exempel migrän, sömnproblem, trötthet, karpaltunnelsyndrom, astma etc handläggs individuellt, oftast likartat som hos icke gravida, enligt riktlinjer på vårdcentral.

Vid frågor/oklarheter gällande gravida patienter > vecka 22+0 – kontakta

- Specialist-MVC Skövde, telefon 0500-43 14 34.
- Jourtid: Förlossningen SkaS Skövde, telefon 0500-43 14 40.

Om frågor gällande icke gravid patient (inklusive tidigt missfall) och gravida < vecka 22+0 – kontakta

Gynmottagningen SkaS Skövde och Lidköping, telefon 010-473 92 20.

För icke brådskande ärenden, remiss till:

Gravida \geq vecka 22+0

- Specialist-MVC SkaS Skövde, 541 85 Skövde eller

Gravida < vecka 22+0 eller icke-gravida

Gynmottagningen SkaS Skövde, 541 85 Skövde.

Länkar personal

- [Arbets- och miljömedicin Göteborg](#)
- ARG-rapport nr 62 (2009) [Barnafödande och psykisk sjukdom](#).
- ARG-rapport nr 76 (2016) [Mödrahälsovård, sexuell och reproduktiv hälsa](#).
- [Basprogram MHV Skaraborg](#).
- För att nå alla styrdokument på Skaraborgs Sjukhus, gå in på: <http://hittadokument.vgregion.se/skas> eller SkaS intranät [Gyneko-logi A-Ö](#).
- [Försäkringskassans beslutsstöd](#)
 - [Förvärdar och hotande förtidsbörd](#)
 - [Graviditetsillamående, graviditetskräkningar](#)
 - [Rygg- och bäckensmärta \(inklusive symfyseolys\)](#)
- <http://janusinfo.se/> - bra sida för läkemedel, graviditet och amning.
- <https://lakemedelsboken.se/>
- <http://www.medscinet.se/infpreg/>
- <https://www.sfog.se/start/>
- <http://sminet.se/>
- [Hållbar livsstil Barnmorskans samtal om levnadsvanor – en handledning](#).
- [icd.nu](#)
- När kroppen är gravid och själen sjuk. Häggström L, Reis M.
- [Närhälsan Sexualmedicinskt centrum](#)
- Obstetrisk öppenvård. Marsál K, Grennert L. ISBN: 9789147099597.
- [Postpartum depression](#). Wickberg B, Hwang P.
- [REK-listan](#).

- [Remisshantering vid barnmorskemottagningar inom Regionhälsan.](#)

Patientinformation

- [1177.se](#)
- Närhälsans [Träning under graviditet och efter förlossning](#)

Telefonnummer till vårdcentralerna

Närhälsans vårdcentraler – närhälsans växel 010-435 80 00	
<i>Område V8</i>	
<i>Vårdcentral</i>	<i>Telefonnummer + knappval 9</i>
Guldvingen	0510-869 00
Gullspång	0551-283 00
Götene	0511-308 10
Mariestad	0501-627 50
Nossebro	0512-79 84 00
Töreboda	0506-197 10
Vara	0512-78 60 32
Ågårdsskogen	0510-854 12
<i>Område V9</i>	
<i>Vårdcentral</i>	<i>Telefonnummer – knappval 9</i>
Billingen	0500-44 71 20
Hentorp	0500-44 70 70
Hjo	0503-227 00
Karlsborg	0505-183 00
Mösseberg	0515-878 90
Norrmalm	0500-44 71 50
Oden	0515-878 60/878 80
Stenstorp	0500-47 29 50
Södra Ryd	0500-46 65 62
Tibro	0504-403 00

Tidaholm	0502-180 11
Tidan	0500-49 51 00

Privata vårdcentraler i Skaraborg	
<i>Vårdcentral</i>	<i>Telefonnummer</i>
Allemanshälsan Skövde	070-729 76 86
Capio vårdcentral Grästorp	0514-70 45 46
Centralhälsan Falköping	0515-60 08 12
Centrum Skövde	0500-38 18 51
Hamnstaden Lidköping	0510-48 88 00 (knappval 9)
Hälsocentralen Hjo	0503-312 00
Hälsocentralen Tibro	0503-312 00
Unicare Mariestad	0501-121 70
Unicare Skövde City	0500-42 45 32
Vilan vårdcentral Skara	0511-70 01 20

Kontaktuppgifter barnmorskemottagningarna, område M5

Närhälsan MHV Västra Skaraborg 010-435 84 52, MHV Östra Skaraborg 010-435 84 53, MHV Södra Skaraborg 010-435 84 54

<i>Västra</i>		<i>Internnummer</i>
Knappval 1	Lidköping	070-557 29 01
Knappval 2	Mariestad, Gullspång	
Knappval 3	Vara, Grästorp, Nossebro	
<i>Östra</i>		
Knappval 1	Skövde	076-133 73 47
Knappval 2	Töreboda, Tibro, Karlsborg	

<i>Södra</i>		
Knappval 1	Falköping	070-082 23 76
Knappval 2	Skara, Götene	
Knappval 3	Hjo, Tidaholm	

Riktlinje faxning

Närhälsans riktlinje [Kontinuitetsplan för kommunikation/Faxrutin](#)

Vid frågor om dokumentet/praktiska synpunkter etc

anna.trollstad@vgregion.se

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VE Barn o Kvinna

Innehållsansvar: Anna Trollstad, (anntr1), Överläkare

Granskad av: Emelie Ottosson, (emery1), Processchef

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9716-1940753776-143

Version: 20.0

Giltig från: 2025-03-19

Giltig till: 2027-03-31